

פוקח עוורים

עולת ראייה: בא"י, אמ"ה, פוקח עורים.
 כל סדר הברכות הללו הולך הוא ומפרט את ההודאה של החזרת הנשמה אל קרבנו ע"י היקיצה, בחמלת מלך חי וקים, אדון כל הנשמות, המבוטאת מכבר בכללותה בברכת אלהי נשמה. והננו מתחילים, אחרי ההודאות המפורטות שבדרך השלילה, על אשר לא ירדה נשמתנו ביסודה מרום מעלתה, שהיא עומדת עליה, והננו באים לידי ההודאה המפורטת החיובית, להודות על ההארה הפרטית של אור הנשמת החוזרת אלינו. והננו מקדימים את יחוסנו אל העולם כולו, ביחס להחוש הכללי חוש הראיה, הנותן לנו אותו הרגש הנעים והמרהיב, הממלא את נפשנו עז וחדות ד', ממחזה התבל וכל היקום, אשר נעלמו מאתנו כליל ע"י תגרת יד השינה, אשר עשתה אותנו כעורים, והננו מודים לד' חסדו בברכת פוקח עורים.

(15) ספר פתחי שערים נתיב אורות אח"פ דא"ק - פתח ד

כמו שבאדם הגשמי כח הנשמה שבמוח מתכנן את כל פעולות הגוף, כך המוחין חב"ד שבפרצוף הם המסדרים את פעולות הפרצוף שתצאנה בצורה שכלית ולא מקרית. כלל כל הכחות שבאדם ובפרצוף מתחילים במח (חב"ד בפרצוף), שבו שורה הנשמה (או הרצון העליון), ומשם הם מתפשטים דרך צינורות, ובוקעים דרך הנקבים שבראש (אח"ע"פ). כללות כוחות ההנהגה מתגלים תחילה, וביתר הארה, בחושים (רשר"ד) היוצאים מנקבים אלו שבראש. כל אחד מד' חושי רשר"ד, הוא הנהגה שלמה בפ"ע. ד' החושים הם ד' אותיות של שם הוי"ה, שהוא כללות ההנהגה של עולם האצילות. בא"ק שהוא שורש הבריאה, אנו ג"כ מדברים בעניינים אלו בדרך השאלה:>

וסדר גילוי הכחות המאירים בד' חושים של הפרצוף, הוא במה שנבין ג"כ עניינם מבנין גוף האדם הגשמי, וכי הוא שידוע שכלל כל הכחות שבו הם ד' חושים שכתבנו. והם באים ע"י הארת המוחין שבו, שהמוח הוא בחלל הגלגולת, שכל אלו הכחות כמוסים במוח שבראש ע"י הנשמה השורה שם ומגלה כחותיה, בעצם הזך שבמוח. ומשם נמשכים צנורות (היינו העצבים) אל העין בבת עין הפנימי, ועושה כח הראות שיוצאים כחות הראיה כמו קווין וניצוצות אל דבר המובט, וחוזר ונצטייר אל העין, ומרגיש בכח המוח שבעין את דבר המובט, וחוזר ונרשם במוח. וכן הוא באוזן, נשלחים צינורות מן המוח אל חלל הפנימי שבאוזן, ומרגיש הקול החיצוני שעולה דרך האויר, ומכה בפנימיות האוזן ומבחין הקול ע"י צינורות המוח אשר שם. וכן הוא בחוש הריח בחוטם. וכן בדבור הפה, שהקול יוצא מחיך וגרון ונשלם ע"י האברים המורכבים שם בה' מוצאות, ונשלם ע"י הדיבור. והוא ג"כ ע"י כח הנשמה שבמוח ששולחת ניצוצים אל המוצאות ההם:

(26) ספר צוואת הריב"ש (רבי ישראל בעל שם טוב) - הנהגות ישרות

וכן מה שמסתכל בשאר גשמיות כגון בכלי יחשוב מנין בא לכלי זה הנוי והצורה ע"כ החומר הוא הפסולת והנוי והצורה היא הרוחני והחיוני מזה הכלי והוא ג"כ חלק אלהי ממעל וכן כשאוכל יחשוב שהטעם והמתיקות של דבר המאכל ההיא בא מכה חיוני והמתיקות של מעלה שהוא חיות, ובדומם יש גם כן חיות שאנו רואים שיש לדומם ההוא קיומועמידה נמצא שיש בכ"מ חיות אלהי ממעל ואם תסתכל כך נמצא

מסתכל במחשבה ואין ההסתכלות שלו אלא הסתכלות בעבור א"ס ב"ה, וזה טוב לבטל הרהור, אז אם יחשוב כך כל היום

(45) ספר פרי צדיק פרשת ואתחנן - אות יד

אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו'. יש להבין הלא בקשתו היתה על כניסה לארץ ישראל ולמה הזכיר הראיה. והשם יתברך השיב לו עלה ראש הפסגה ושא עיניך וגו' וראה בעיניך כי לא תעבור וגו', גם כן יש לדקדק כיון שאמר שא עיניך בודאי לראות בעיניו ולמה אמר עוד וראה בעיניך. ואחר כך כתיב וצו את יהושע וגו' והוא ינחיל אותם את הארץ אשר תראה מלות אשר תראה גם כן מיותר. אך כבר אמרנו שמשה רבינו היה לו כח הראיה שעל ידי ראייתו היה יכול להכניס האור כי טוב. כמו במעשה בראשית דכתיב בכל יום וירא אלהים כי טוב, היינו שבראייתו יתברך שמו בכל מה שברא הכניס בהבריאה האור כי טוב. וכח זה הכניס משה רבינו ע"ה לגדולי ישראל גם כן כמו אלעזר הכהן דכתיב ולפני אלעזר הכהן יעמוד וגו', ועל ידי כך זכו הראויים לכך גם כן לכח הראיה (ונתבאר פרשת מסעי). וזה שנאמר בפרשה זו אתה החילות להראות את עבדך והוה ליה לומר לעבדך ומיותר תיבת את. אך הפירוש להראות לכלל ישראל את עבדך על ידי עבדך את גדלך וגו', שעל ידי משה זכו ישראל לכח הראיה/

(47) ספר שיחות מוהר"ן אות - רמב

מר: ענין עין הרע הוא (תל), כי יש כח ממש בהראיה. כי כח הראות הולך לחברו ומזיקו כשעינו רעה. כי הראיה הוא כח ממש שהולך כח הראות ופוגע בהדבר הנראה. וכשעינו רעה מזיק בראיתו ממש כנ"ל.